

Espiritualitat, un camí interior per al cristià

«Vós heu creat el meu interior» (Sal 139,13)

Introducció

Recordo encara amb emoció quan a les trobades de joves sempre començàvem, a petició d'ells, amb un temps llarg dedicat a la reflexió personal i a la pregària, amb un breu qüestionari d'ajuda i amb preguntes sols indicatives. En aquest primer moment, el temps que hi dedicàvem era d'una hora més o menys, però en moltes ocasions ens venien a demanar allargar-ho encara més. Una de les frases que apareixien en el col·loqui posterior i valorant molt en positiu l'experiència era: «és meravellós poder entrar dins un mateix i tenir temps per a conèixer el teu propi interior». Eren nois i noies entre 15 i 18 anys. Quan ho recordo, em vénen al davant aquelles paraules del llibre de les Confessions de Sant Agustí quan fa la descoberta de la veritat, de la caritat, de l'eternitat... «Amonestat que retornés a mi mateix, vaig entrar en el meu interior guiat per vós, i ho vaig poder fer perquè vós fóreu la meua ajuda». Si ens poséssim a parlar entre nosaltres, segurament compartiríem experiències molt semblants viscudes per un mateix i compartides amb altres al llarg de la vida.

La paraula «interior» sonava a novetat i el «coneixement personal» una necessitat. Temps de soledat, de silenci, d'un altre ritme de respiració, com si ens fes falta un altre tipus d'oxigen, quelcom no contaminat ni absorbent, sinó engrescador i dinàmic. Era una espècie d'alenada fresca que preparava per a aprofundir encara més i més. Potser ens falta «aire» per a respirar bé. O potser no estem massa disposats a agilitzar la nostra voluntat de respiració perquè aquest «aire» que tant necessiten ens arribi.

Tanmateix, hi ha d'haver camins per a fer-ho realitat. I també decisió personal, voluntat de silenci, recolliment i aprofundiment. La novetat ens ve de Jesús quan convida a «**entrar a la cambra més retirada, tancar-se amb pany i clau i pregar al Pare, present en els llocs més amagats**». L'aire pur que necessitem, doncs, és una afirmació que ens remet a Déu, al seu Esperit promès per Jesús, perquè ell serà el qui «**ens farà recordar tot el que Jesús ens ha dit i ens ho farà entendre**». I només, des de l'Esperit, podrem parlar d'espiritualitat. D'altra part, parlar de la interioritat, d'entrada ens pot fer caure en el reduccionisme d'una visió purament subjectiva. De fet, és una temptació que comporta el risc d'una visió parcial, fixada en el propi jo, exempta d'aportacions vàlides que la complementin i alhora l'expliquin. Per això el referent per a nosaltres, cristians, serà sempre la Paraula de Déu i el Qui és la Paraula i s'ha fet home, Jesucrist.

I. L'experiència religiosa i la descoberta de la interioritat

«Posaré la meua llei en el seu interior, l'escriuré en el seu cor». Son paraules que escolta el profeta Jeremies en un moment de crisi política i religiosa, quan el poble està sumís en el desconsol i el profeta veu reeixida la seva vocació amb consignes molt clares. Pel desànim generalitzat, hi ha una urgent necessitat d'injectar ànim i posar nous

fonaments per a l'esperança. El poble pot tornar confiar en Déu i el profeta recupera el seu lideratge per a acompanyar-lo en aquest camí de retorn a la llibertat.

1. *Vós, Senyor, heu creat el meu interior!*

I per a nosaltres, ¿quina és la nostra experiència? Quina llei ha posat Déu en el nostre interior i ha quedat escrita en el nostre cor? És més, la raó de fons d'aquesta llei posada a l'interior de cadascú i escrita en el cor és que el Senyor ja ha dit d'entrada: «*T'estimo amb un amor etern; per això t'he atret i et sóc fidel*». Sant Pau a la carta als Romans dirà que l'Esperit del Senyor s'uneix al nostre esperit! Hi ha més claredat per parlar d'*espiritualitat* no sols com a camí, sinó com a la mateixa vida de Déu en nosaltres, el misteri de la seva presència en cadascú?

Heus ací la proposta de per on pot anar la regeneració d'un poble i la recuperació de la seva identitat. D'entrada, al llindar de l'experiència, el camí és *interior* i la intervenció és *espiritual* perquè prové de Déu, però en el seu terme és transformació, renovació profunda de les relacions humanes i les estructures socials. Estem davant la revelació del Déu que estima, que diu que hi ha esperances per al futur, que fa realitat un dolç somni. Tota persona religiosa, quan busca sincerament Déu, arriba a viure d'aquesta confiança. ¿Ho és, per tant, l'espiritualitat, el camí interior per al cristià?

2. *La qüestió fonamental: Déu*

¿Hi ha, per tant, un problema d'estructures o d'espiritualitat? ¿Una qüestió de logística pastoral o de referència explícita a Déu? ¿Compta o no compta Déu en la nostra vida, en la meua vida? Davant del curs que avui s'inaugura en aquesta Fundació i amb la gran quantitat de temàtica que es proposa aprofundir al llarg de l'any, potser ens ho haurem de demanar moltes vegades... ¿*De què serviria tot això si no ens ajudés a creure més en Déu?* ¿Com ens hi podrà ajudar i ens hi haurà d'ajudar! El tema de «Déu» i l'«espiritualitat», com a mitjà per a l'experiència de Déu, tornen a ser cabdals en el moment cultural que vivim, quan d'una part se'l desplaça amb tanta facilitat i quan, per l'altra, tant necessita am tanta vehemència.

Estem, doncs, davant d'unes «claus» importants per a l'*espiritualitat cristiana*. En un moment en el qual se'ns demana d'una forma implícita o fins i tot de manera pública, quasi desafiant, sobre les *raons de la nostra esperança* i també en un moment en el qual nosaltres mateixos hem de vetllar perquè els fonaments de l'*opció caritativa i social* siguin ben sòlids, potser farà falta que ho treballem amb intensitat i sigui l'espiritualitat la font d'on brolla el compromís cristià enmig de la vida quotidiana i actuació pastoral.

3. *Jesús: camí, veritat i vida*

¿Què és o qui és aquesta font, o millor dit, què és o qui és l'aigua que brolla d'aquesta font? L'espiritualitat cristiana demana reconèixer a Déu el lloc que li correspon en la nostra vida, la presència del Déu que «és Amor» (1Jn 3,16) i que en Jesús s'ha definit com a «Camí, Veritat i Vida» (Jn 14,6).

4. *Vida sota l'acció de l'Esperit*

L'espiritualitat, si l'entendem com a *vida sota l'acció de l'Esperit*, i la volem entendre com a *camí interior per al cristià*, implica exercici personal, voluntat de creixement, actitud bàsica, expressió de la sinceritat de la persona que ha integrat el valor religiós i cristià en la seva vida. L'espiritualitat és, per tant, referència a Déu, acceptació de la seva persona com a do, esforç quotidià de descoberta a través de la Paraula de Déu, la pregària i la vida. Jesús ha promès l'Esperit Sant i diu que serà l'Esperit el qui ens ho farà recordar tot i entendre-ho.

- *¿Quina vivència espiritual de la presència del Ressuscitat percebem enmig de la comunitat cristiana que celebra?*
- *¿Som conscients de camí interior que som convidats a fer amb entusiasme?*
- *¿Cap a quin anunci ens porta?*
- *¿Quina nova presència enmig de la vida i activitat secular?*

5. Una espiritualitat per a la missió

De fet, la vocació del laic cristià es concreta en una *espiritualitat per la missió en el món*. Mentre el Concili ha mostrat com l'àmbit eclesial és el lloc propi, encara que no exclusiu, de la vocació presbiteral i ministerial, diu amb tota claredat i sense ambigüïtat que *l'àmbit secular -el món, la societat- és el lloc propi, encara que no exclusiu, de la vocació laïcal*. Després del Concili, tanmateix, estem assistint a un fenomen que necessita interpretació: molts laics estan centrats en un compromís eclesial *ad intra*, mentre encara s'estan buscant laics capaços de ser testimonis de Crist *ad extra*, enmig del món. Benet XVI, ha insistit molt en la necessitat d'*una nova generació de laics cristians compromesos amb el món del treball, l'economia i la política*, precisament allà on en aquests moments es viu una forta crisi hi ha més persones que són ferides en la seva dignitat humana i drets més fonamentals.

6. Elements claus per a l'espiritualitat cristiana:

Crist, baptisme i sentit de pertinença a l'Església

Han entrat en la nostra reflexió dos elements nous claus després de dir que el fonament de l'espiritualitat, de tota espiritualitat és *Crist*: el *baptisme* i la pertinença a l'*Església*. L'*Església* i, en ella, tot cristià és destinatari i portador d'aquest gran misteri que és Crist en la història de la humanitat. En Crist hi ha la font inexhaurible de l'existència cristiana. «L'experiència baptismal és el punt d'inici de tota espiritualitat cristiana que es fonamenta en la Trinitat» (*Aparecida*, 240).

II. Compartint una mateixa aspiració i recerca

Compartim amb molts homes i dones la mateixa recerca. Hi ha una aspiració que ens és comuna a tots els éssers humans i és la pretensió de trobar el sentit de la vida, allò que realment aquí i en el més enllà ens pot omplir de felicitat i de plenitud. En aquesta recerca, en la majoria dels casos, ben sincera, tanmateix no sempre són clars els camins i sovint es confonen mitjans i fins o no s'arriba a distingir entre el camí que porta al terme esperat. Per tractar-se d'un esforç d'entrar dins un mateix, descobrir el propi interior i veure el que hi ha i el que en ell s'hi realitza, cal una clarificació

d'actituds i sobretot de mitjans per arribar-hi. Hi tenen un paper important els sentiments i les emocions i és particularment rellevant com són precisament les emocions les qui influeixen de forma prioritària en les decisions, moltes vegades buidant totalment la vida dels sentiments que la mantenen.

1. *Indiferència religiosa i espiritualitats sense Déu*

Hi ha un fenomen complex que ens deixa sovint perplexos. Ens toca viure actualment entre la *indiferència religiosa* i *espiritualitats sense Déu*. Una realitat difícil d'encaixar perquè presenta molts fronts i afecta a moltes persones, fins i tot properes a nosaltres. No és una anàlisi teòrica la que ens porta a la seva constatació, sinó la verificació pràctica. Amics de tota la vida, que han participat molt activament en les nostres parròquies, grups i moviments, han entrat dins el cercle que Joan Pau II nomenava «*apostasia silenciosa*» i, altres, també ho estem verificant amb dolor, descobreixen enmig d'una amalgama de «*sincretisme religiós*» la seva nova espiritualitat, una espiritualitat que en podríem anomenar laica o sense Déu.

El «*viure com si Deus no existís*» caracteritza, de forma rellevant, la nostra cultura, estableix subtils corrents de pensament i crea estils molt variats de vida. Es veu, concretament, en el relativisme i en d'individualisme, en la recerca de la veritat en la felicitat immediata i anul·lant la possibilitat de reconeixement dels valors i, en última instància, en el fet d'impedir l'afirmació de la dignitat de la persona humana i la seva capacitat d'obertura a la transcendència. Envers aquest món que ha substituït els grans valors per la immediatesa dels interessos individuals o de grup, per l'autosuficiència, el poder o els efectes mediàtic, *l'Església té una missió a complir per manament de Jesucrist: anunciar i fer present la força alliberadora i transfiguradora de la Mort i la Resurrecció del Senyor.*

2. *Espiritualitat fora de les Esglésies*

Existeix, d'altra part, una *espiritualitat* que es desenvolupa *fora de les Esglésies* i fins i tot *fora dels quadres religiosos institucionals*. En la nostra reflexió, cal posar-hi atenció perquè es tracta d'un moviment de cada vegada més nombrós que afecta a homes i dones que reivindiquen una «*espiritualitat*» que dinamitzi interiorment la seva existència, tant si son creients com no. Es tractaria d'una espiritualitat autònoma, profana, totalment secular, espontània, una espècie d'aventura en terra desconeguda, on no hi ha cap camí assenyalat. És un exponent, no hi ha dubte, de la ruptura cultural que existeix entre l'Església i la Modernitat i que afecta a no pocs dels nostres contemporanis en la seva recerca espiritual. Un gran nombre dels qui avui intenten una conquesta personal de sentit ho fan sense experiència inicial, lluny de tota herència religiosa, sense referents culturals fiables ni criteris de discerniment. El *zapping religiós* del que parlen els sociòlegs de la religió és en bona part una de les conseqüències d'aquest fet, fora totalment del discurs oficial sobre Déu en qualsevol institució. Així, molts s'embarquen en un *camí solitari* cap a la recerca del que anomenen «l'Absolut».

3. *Cercar Déu enmig del desert espiritual del món d'avui*

En el cor de l'ateisme manifest o de la indiferència aparent, potser hi cova un foc que pot aparèixer de forma imprevisible. N'hi ha qui donen fe de que la relació amb Déu és possible fins i tot fora de tota institució. Aquest serà i és ja de fet un gran repte per a l'Església que, en molts indrets, veu com n'hi ha qui s'estableixen pel seu compte i diuen que és possible una espiritualitat des de l'Evangelí i que no els portarà a l'Església. Altres es faran el mateix plantejament des de la solidaritat amb els pobres, acció que suposarà un estil de vida diferent i opcions ben radicals... Ens haurem de demanar amb humilitat, però amb convicció: *¿quina espiritualitat vivim i estem promovent en les nostres comunitats cristianes per a conèixer bé la qualitat de l'oferta per la qual la gent –tota la gent que ens veu i ens tracta– se sent atreta?* Ja ho diem aquí, hi ha una primera condició relacional, de diàleg, en definitiva d'encarnació en la nostra cultura, la real, la que és (no la que podem imaginar o podríem desitjar).

4. *Voluntat d'encarnació i diàleg amb el món*

En aquesta voluntat d'encarnació i de diàleg amb el món modern, Joan XXIII va expressar molt bé al començament del Concili Vaticà II quina era la intenció de l'Església. I, obrint-se amb esperança cap el futur i posava a disposició la riquesa espiritual de l'Església... Joan XXIII fa referència a un text fonamental i entranyable de la missió de l'Església viscuda pels apòstols Pere i Joan, quan després de la Resurrecció a l'entrada del temple és Pere el qui diu a aquell paralític demanant-li que els miri: *«No tinc plata ni or, però el que tinc t'ho dono: en nom de Jesús de Natzaret, camina!»* (Ac 3,6). Joan Pau II, molts anys després dirà que *«el Concili és el gran do de l'Esperit a l'Església del final del segon mil·lenni»* (TMA, 36) i que la gran riquesa del seu contingut i el nou to de la seva proclamació fan d'ell *«un anunci dels temps nous»* (TMA, 20).

5. *Estimar amb un cor pastoral*

Pau VIè, que va seguir les petjades de Joan XXIII en la realització del Concili Vaticà II, volia que aquest Concili for recordat en l'Església com un acte d'amor. *¿Quina cosa feia en aquell moment conciliar l'Església catòlica?* –es demanava Pau VIè. – I responia: *«Estimava!»*. *«Estimava amb un cor pastoral»*, amb un amor ample i universal, nom limitat només als cristians, als creients... Ho deia així: *«L'amor que anima la nostra comunió no s'aparta dels homes i les dones del nostre temps, no ens fa exclusivistes ni egoistes... Ens sentim responsables de tota la humanitat»*. Segueixo pensant fermament en la visió del món que estava dibuixant el Concili i que no podia quedar-se en una simple anàlisi dels fets i esdeveniments. Reclamava sobretot una implicació interior, una mirada del cor, allà on s'hi juga tot el sentit i la força de l'autèntica espiritualitat cristiana: *¿Podrà l'Església –nosaltres– fer altra cosa que mirar el món i estimar-lo?* (cf. Mc 10,21). Amor, sobretot amor, als homes i dones d'avui, tal com són i on són, a tots sense distinció... i amb les preferències de Jesús: els més pobres! Per això, Pau VIè, deia que *el Concili era un acte d'amor a la humanitat* i demanava l'assistència de Crist perquè fos així.

Referint-me a l'esdeveniment de l'Església catalana reunida en el Concili Provincial Tarraconense, només en les paraules referides al que significa *evangelitzar*, ja tenim prou elements per a teixir les principals coordenades de l'espiritualitat que ha d'animar tota l'acció del cristià en la vida secular i en el si de la comunitat cristiana

present en ella. «*Evangelitzar és descobrir en el cor de cada dona i de cada home l'acció i l'escalf de l'Esperit; és establir les mediacions oportunes per tal que les persones senzilles, i tal vegada afligides, puguin trobar-se amb Déu. Evangelitzar és ajudar a refer l'experiència de Déu de molta gent allunyada, experiència que està intrínsecament lligada a l'amor als germans i, per tant, a aquella opció preferent pels pobres i per la justícia que fou distintiu del Messies Jesús*» (CPT, 1d). La inquietud espiritual hi és i no falten camins.

6. Construir ponts i enderrocar murs

Hi ha qüestions preocupants que en aquests xoquen frontalment amb el projecte cristià, en relació a les quals el diàleg es fa difícil per no dir quasi impossible. La solució mai serà tancar-se unilateralment en els propis esquemes. Sempre haurem de cercar un punt de diàleg, un espai en el qual entendre'ns. Aquest és el repte. Fer el possible per a construir *ponts* de diàleg i entesa, en tost d'aixecar *murs* d'intolerància, menyspreu o oblit mutu. Hem d'estudiar ¿com podem fer front a un *individualisme* desenfrenat que sovint desemboca en la *irracionalitat*? Un individualisme que ja el veiem traslladat a l'economia, a la cultura, a l'ordre social, etc. provocant la *fragmentació* del pensament i de la mateixa realitat.

7. Molta oferta i situacions d'emergència

La resposta espiritual que molts cerquen la troben en aquests moments, uns a causa de la necessitat que experimenten i altres perquè es troben amb una proposta no exigent i que afavoreix la seva set emocional i justifica tot el que serveix a la felicitat i benestar individual.

- ¿què hi ha en el fons del cor de l'home i la dona d'avui?
- ¿quina explicació té tanta proliferació de sectes i demandes d'ajuda espiritual i ofertes esotèriques (tantes d'elles amb total carta blanca i molts espais a totes les televisions públiques i privades)?
- i, en el nostre cas, ¿com explicar l'augment significatiu de la religiositat popular i la demanda de sagraments independentment de tota pràctica religiosa i sacramental habitual?
- ¿com assegurar una base cultural religiosa consistent i seriosa perquè no fallin els fonaments racionals de l'existència cristiana i no guanyi el rebuig i la ignorància?

III. Camins de diàleg i de proposta

Aquesta realitat, que d'una forma o altra pren cos en moltes persones en recerca de sentit in que configuren una recerca espiritual o una espiritualitat amb moltes i variades formes, se'ns presenta avui com un seriós desafiament tant respecte de les conviccions com de la forma com plantegem i vivim l'espiritualitat cristiana. Almenys, ens dóna notícia d'una recerca que ofereix elements significatius que, d'entrada, ens interroguen i, perquè no dir-ho, són un repte seriós...

1. Elements de reflexió

2. Quina espiritualitat, autèntic camí interior per al cristià?

2.1. *Una espiritualitat que creu en un procés d' iniciació*

2.2. *Una espiritualitat de dimensió evangèlica, eclesial i missionera*

2.3. *Una espiritualitat centrada en el Misteri Pasqual de Jesucrist*

2.4. *Una espiritualitat arrelada en la pròpia terra per a donar fruit*

Crec que segueix essent molt vàlida la crida que els bisbes catalans feien fa 24 anys: «*Catalunya és rica en història i tradició [...] Però Catalunya és, al mateix temps, una terra freturosa de modernitat, la finestra oberta per on tantes vegades han entrat a Espanya els vents del progrés i la renovació. Avui, al mateix temps que el país, amb la democràcia i l'autonomia, s'aboca a un futur ple de suggestió, s'observa un esforç notable per a la recuperació de festes, costums i tradicions. Observem que, sovint, hi ha com un intent d'eludir la rel cristiana que tenen la majoria d'aquests fenòmens o, fins i tot, de ridiculitzar, jugant amb l'anacronisme d'algunes formes del passat, alguns continguts religiosos. –I afegeixen– Caldria que sapigéssim recuperar, juntament amb aquestes manifestacions populars, les virtuts més destacades que els nostres avantpassats van deixar-nos en herència*» (Els bisbes de Catalunya, *Arrels cristianes de Catalunya*, Editorial Claret, p. 21). Hem de seguir treballant aquestes virtuts més destacades que són expressió de l'evangeli viscut al cor de la vida.

2.5. *Una espiritualitat de la confiança i de la fidelitat: l'espiritualitat del servent*

L'espiritualitat que neix de l'evangeli i de la vida obre la persona a totes les dimensions possibles, des de les que defineixen més bé la seva antropologia fins les més espirituals. L'arbre bo, del que parla Jesús i que ha de ser conegut pels seus fruits, a més de les seves arrels, necessita reforçar la seva estructura personal més des d'una *espiritualitat de la confiança* que no de l'optimisme, més des d'una *espiritualitat de la fidelitat* que no de l'èxit, més des de l'*espiritualitat del «servent»*, que ho fa estimant i donant la vida. No seguim la trajectòria fàcil del qui s'imagina que «*un sant és un cristià que hom eleva als altars de la mateixa manera que hom fa pujar un atleta a un pòdium, des d'on branda el seu trofeu*».

¿Pot haver-hi, doncs, una explicació més contundent que posi el fonament de l'espiritualitat que ha de donar coherència a la vida i que no sigui la que hi posa l'Esperit mateix?

3. Una espiritualitat per al segle XXI: l'espiritualitat de comunió

Com ja he comentat, gràcies al Concili Vaticà II i a la nova visió que va introduir sobre una *eclesiologia de comunió*, de *sinodalitat* i de *servei al món que Déu estima* i vers on va orientada la seva missió evangelitzadora, hem pogut veure als inicis d'aquest tercer mil·lenni que la *proposta* per a fer-ho realitat, a més de tants i tants indicadors que constantment se'ns ofereixen, és la d'una *espiritualitat* que ho posi constantment en moviment, mantenint-ne aquell ardor que neix del cor anhelós de l'home tocat pel Senyor, «camí, veritat i vida» (Jn 14,6), que se sent pelegrí i assedegat,

el cor que sospira per la font de la vida, el cor que cerca la Veritat (cf. Benet XVI, *Sacramentum caritatis*, 2).

És l'espiritualitat, per tant, centrada en la trobada amb Crist, en la contemplació del seu rostre, apresada del testimoniatge dels Evangelis i del camí creient dels qui d'ells n'han fet vida al llarg dels segles. Un rostre que ens mostra la profunditat del misteri més gran de l'amor de Déu i que és rostre de Fill, rostre dolgut i rostre del Ressuscitat. Partint novament d'Ell, som cridats a fer realitat el que l'espiritualitat ha de donar en el seu procés de creixement en cadascú: la *santedat*, a través de la qual arribem progressivament a la plena identificació amb Déu, que és Trinitat, misteri d'amor.

Per això, la proposta és la d'una *espiritualitat de comunió* (Joan Pau II, *Novo Millennio Ineunte*, 42-43) que faci realitat tantes coses com hem dit, des de la *recerca inicial de Déu* pel camí de la *revelació* i de la *tradició de l'Església* fins la *descoberta de la seva presència* en el caminar dels *esdeveniments* i de les *persones*, especialment des dels clams dels més pobres amb qui Jesús s'identifica i vers els qui projecta prioritàriament la seva missió.

Una *espiritualitat de comunió* que és avui un *repte* per la fesomia de les nostres *comunitats*, per tots els *llocs* i *situacions* on la presència d'un cristià ha de ser una veu diferenciada i un referent per a una nova recerca de sentit, una oferta amable i alhora una proposta agosarada i entusiasta, perquè remet a Déu, als altres i a un mateix, per tal d'establir una relació renovada de comunió. Com diu Joan Pau II, «la comunió és el fruit i la manifestació d'aquell amor que, brollant del cor del Pare, es vessa en nosaltres, a través de l'Esperit que Jesús ens dona (cf. *Rm* 5,5) per fer de tots nosaltres un sol cos i una sola ànima (*Ac* 4,32)» (*NMI*, 42). Una *espiritualitat de comunió*, que fa que «la caritat sigui veritablement el cor de l'Església». Per això, demanarà fer de l'Església «casa i escola de comunió» (*NMI*, 43).

Optar per l'*espiritualitat de comunió* vol dir «fidelitat al disseny de Déu i resposta a les profundes esperances del món». Es tracta, abans de tot, de promoure aquest *camí espiritual* sense el qual tota activitat quedaria buida de sentit, una espiritualitat de comunió entesa com a principi educatiu de tota formació. Però, ¿què significa?

Espiritualitat de comunió significa per damunt de tot una mirada del cor sobretot vers el misteri de la Trinitat que ens habita i la llum de la qual ha de ser reconeguda també en el rostre dels germans que estan al nostre costat.

Espiritualitat de comunió significa, a més, capacitat de sentir el germà de fe en la unitat profunda del Cos místic, i, per tant, com «un que em pertany», per saber compartir les seves joies i els seus sofriments, per intuir els seus desigs i atendre les seves necessitats, per oferir-li una veritable i profunda amistat.

Espiritualitat de comunió és també capacitat de veure primordialment allò de positiu que hi ha en l'altre, per acollir-lo i valorar-lo com a regal de Déu: «do per a mi», a més de ser un do per al germà que l'ha rebut directament.

Espiritualitat de comunió és saber «donar espai» al germà, portant «les càrregues els uns dels altres» (*Ga* 6,2), i refusant les temptacions egoistes que contínuament ens assetgen i generen competitivitat, ganes de fer carrera, desconfiança i enveges.

Vull acabar amb un darrer fragment de Sant Agustí en el seu procés espiritual de coneixement de Déu, allò que realment l'espiritualitat vol aconseguir i oferir com a camí interior per als cristians: «*Vaig trigar a estimar-vos, oh formosor tan antiga i tan nova, vaig trigar a estimar-vos! I això que vós estàveu dintre de mi i jo fora; i us buscava per fora i jo, deforme, m'abraonava sobre aquestes coses tan boniques que vós*

vau crear. Vós estàveu amb mi, però jo no estava amb vós. Em retenien lluny de vós aquelles coses que, si no fossin en vós, no serien. Vós cridàreu i clamàreu i vau rompre la meva sordesa, vau brillar i vau resplendir i vau foragitar la meva ceguesa; exhalàreu el vostre perfum i el vaig aspirar, i anhelo per vós; us he gustat i tinc fam i set; m'heu tocat i m'ha arborat la vostra pau».

+ Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe Auxiliar de Barcelona